Harrison Ford (*13 lipca 1942 w Chicago)

Pewien gwiazdor "Gwiezdnych wojen" z Chicago,

wzorzec cnót pod amerykańską flagą,

zawsze bohaterski,

niezłomny, zwycięski,

nawet jeśli jego "hero" jest blagą...

(ebs)

Harrison Ford - amerykański aktor filmowy i telewizyjny, producent filmowy. Międzynarodową sławę przyniosły mu role w pierwszej trylogii "Gwiezdnych wojen" (gdzie wcielił się w postać Hana Solo) oraz w serii filmów o przygodach Indiany Jonesa (tytułowa rola). Honorowy laureat Złotego Globu za całokształt twórczości oraz nominowany do Oscara za pierwszoplanową rolę męską w filmie "Świadek". Zanim został aktorem był zawodowym stolarzem.

https://www.youtube.com/watch?v=dFyxbNgEaIA

W 1997 magazyn *Empire* umieścił go na pierwszym miejscu na liście 100 najlepszych gwiazd kina wszech czasów. Filmy z jego udziałem zarobiły w USA prawie 3,4 miliarda dolarów, a na świecie 6 miliardów, czyniąc go jedną z najlepiej zarabiających gwiazd.

Urodził się 13 lipca 1942 w Chicago, jako syn Dorothy i Christophera Ford. Ojciec zajmował się reklamą a matka była gospodynią domową. W 1945 urodził się jego młodszy brat Terence. Dziadkowie ze strony ojca, John Fitzgerald Ford i Florence Veronica Niehaus, byli irlandzkimi katolikami niemieckiego pochodzenia. Z kolei dziadkowie ze strony matki, Harry Nidelman i Anna Lifschutz, byli żydowskimi imigrantami z Mińska. Kiedy w jednym z wywiadów zapytany został o religię odpowiedział żartem "demokrata". Stwierdził też, że "jako osoba czuje się Irlandczykiem, ale jako aktor Żydem".

W 1964 porzucił szkołę i wyjechał do Los Angeles, by złożyć podanie o pracę lektora w radiu. Nie otrzymał jej, ale pozostał w Kalifornii i podpisał kontrakt z wytwórnią *Columbia Pictures*, zgodnie z którym miał grać niewielkie role w filmach. Jego pierwszym występem była rola niewymienionego w napisach gońca hotelowego w filmie "Spryciarz Ed". Następnie pojawił się w "The Long Ride Home" z George'em Hamiltonem i Glennem Fordem w rolach głównych.

Pierwszą mówioną rolę otrzymał w filmie "Nie ma to jak we dwoje" (1967), chociaż nadal nie był wymieniony w napisach. W końcu zagrał w westernie "Czas zabijania", gdzie wymieniony został jako Harrison J. Ford, ale "J" nie

oznaczało drugiego imienia. Dodano je, by uniknąć pomyłki z aktorem niemych filmów o tym samym imieniu, który zagrał w około 80 filmach w latach 1915-1932 i zmarł w 1957. Ford przyznał później, że nie wiedział o istnieniu tego aktora, dopóki nie zobaczył swojego imienia w alei sław. Wkrótce przestał dodawać literę "J" do imienia i zaczął pracę dla wytwórni *Universal Studios*, grając niewielkie role w wielu produkcjach telewizyjnych. Nie był jednak zadowolony z oferowanych mu ról, więc zajął się ciesielką (która do dziś stanowi jego hobby), by utrzymać żonę i dwójkę małych synów.

Na początku lat 70. poznał George'a Lucasa, który później obsadził go w swoim filmie "Amerykańskie graffiti". Relacje z Lucasem znacząco wpłynęły na jego późniejszą karierę, choć na początku lat 70. nadal grywał niewielkie role u takich reżyserów jak Antonioni, czy Coppola.

W 1975 George Lucas przekonał go do zagrania w "Gwiezdnych wojnach" i obsadził w jednej z głównych ról. Film odniósł na całym świecie ogromny sukces, stając się jednym z najbardziej kasowych filmów wszech czasów, a rola Hana Solo uczyniła z Forda supergwiazdę. Z powodzeniem wystąpił też w dalszych częściach futurystycznej epopei: "Imperium kontratakuje" (1980) i "Powrót Jedi" (1983). Chciał także, żeby Lucas w ostatniej części uśmiercił jego bohatera, lecz ten odmówił.

Jego status czołowego aktora umocnił się, kiedy w 1981 zagrał Indianę Jonesa w filmie "Poszukiwacze zaginionej arki". Obraz był wspólną produkcją Stevena Spielberga i George'a Lucasa. Chociaż Spielberg od początku był zainteresowany obsadzeniem w tytułowej roli Forda, to Lucas miał wątpliwości. Ustąpił dopiero, gdy Tom Selleck odrzucił ich propozycję. Film odniósł wielki sukces, a rola Forda przeszła do historii kina. W związku z tym, trzy lata później powstał prequel "Indiana Jones i Świątynia Zagłady", a w 1989 sequel "Indiana Jones i ostatnia krucjata". Seria filmów o niezwykłym archeologu stała się fenomenem i zyskała miano kultowych. W 1992 Ford powrócił do roli Indiany Jonesa grając mały epizod w serialu "Kroniki młodego Indiany Jonesa". Następnie zagrał w czwartym filmie "Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki" (2008).

Między występami w kolejnych częściach "Gwiezdnych wojen" i "Indiany Jonesa" pojawił się w wielu innych filmach, takich jak: "Komandosi z Nawarony" (1978), "Czas Apokalipsy" (1979), "Frisco Kid" czy "Hanover Street" (oba z 1979). W 1982 zagrał w kultowym dziś filmie Ridleya Scotta "Łowca androidów". Później pojawił się w kilku dramatach sensacyjnych, m.in. "Wybrzeże Moskitów" (1986) i "Frantic" Romana Polańskiego. Znacząca zwłaszcza była rola w "Świadku" Petera Weira.

W dorobku artystycznym Forda znajdują się zarówno ambitne kreacje dramatyczne, jak też role amantów i twardych, silnych facetów. Lata 90. oznaczały dla niego głównie występy w thrillerach i filmach akcji, jak na przykład "Ścigany", czy "Czas patriotów".

Jego gwiazda nieco przygasła w ostatnich latach, na skutek występów w krytycznie przyjętych i komercyjnie nieudanych filmach. Wyjątek stanowił obraz Roberta Zemeckisa "Co kryje prawda".

W 2004 aktor odrzucił propozycję zagrania głównej roli w thrillerze "Syriana". Przypadła ona George'owi

Clooney’owi, który otrzymał za nią Oscara i Złoty Glob. Odrzucił też rolę w filmie Traffic, którą w jego miejsce przyjął Michael Douglas.

W 2008 ponownie wcielił się w rolę Indy’ego w przebojowym filmie "Indiana Jones i Królestwo Kryształowej Czaszki". Obraz zebrał mieszane recenzje, ale był drugim najlepiej zarabiającym filmem na świecie w 2008. Aktor ujawnił później, że chciałby zagrać w kolejnej części o ile jej produkcja nie potrwa kolejnych dwudziestu lat. W tym samym roku wystąpił jeszcze w "Crossing Over" i był narratorem filmu dokumentalnego o Dalajlamie. W 2015 po ponad 30 latach od premiery "Powrotu Jedi" Harrison Ford powrócił do roli Hana Solo w filmie "Gwiezdne wojny: Przebudzenie Mocy".

Trzykrotnie żonaty (pierwsze dwa małżeństwa zakończone rozwodem): 1. z Mary Marquardt (z tego związku synowie Benjamin i Willard), 2. z Melissą Mathison (z tego związku syn Malcolm i córka Georgia) 3. z amerykańską aktorką Calistą Flockhart – wzięli ślub po 8 latach znajomości w 2010 r., wychowują jej adoptowanego syna.

Przez wszystkie lata swojej kariery otrzymał wiele nagród, nominacji i wyróżnień. W 2000 nagrodzony został przez *American Film Institute* za całokształt twórczości. 2 czerwca 2003 otrzymał własną gwiazdę na Hollywoodzkiej Alei Sław, a w 2006 r. za pracę na rzecz ochrony przyrody przyznano mu nagrodę *Jules Verne Spirit of Nature Award*. Ponadto był laureatem pierwszej edycji nagród *Hero Award* za kultowe role Hana Solo i Indiany Jonesa.

https://www.youtube.com/watch?v=lJ3--mKSBm0

"*Przede wszystkim ludzie bez poczucia humoru są potwornie nudni.*" (Harrison Ford specjalnie dla Stopklatki, stopklatka.pl, 21 kwietnia 2006)

https://www.youtube.com/watch?v=-33WnMGhKJI

"*Każdą rolą żyłem bardzo szczególnie, ale tylko na planie. I na planie ją zostawiałem. Aktorstwo traktuję jak rzemiosło, bardzo technicznie, i nigdy nie mam poczucia, że staję się taki, jak grana przeze mnie postać. (…) Większy wpływ na moje samopoczucie, które mogę zabrać do domu, ma atmosfera na planie, efekt pracy danego dnia, niż to co grałem.*" (planetakobiet.com.pl, 6 grudnia 2012)

https://www.youtube.com/watch?v=KzJ4o8Zva2U

"*Starość dopada cię wtedy, gdy większość ludzi w twoim notatniku z adresami to lekarze.*" (*To i Owo,* 42/10.2013)